

PÄÄTÖS YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYN SOVELTAMISESTA YKSITTÄISTAPAUKSESSA NESTE OYJ:N ESIKÄSITTELY-YKSIKÖN RAKENTAMISHANKKEESEEN

HANKE Esikäsittely-yksikön rakentaminen Neste Oyj:n öljynjalostamolle, Porvoo

HANKKEESTA VASTAAVA

Neste Oyj
PL 95
00095 NESTE

ASIAN VIREILLETULO

Neste Oyj on 01.02.2019 pyytänyt Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus) päätöstä, edellyttääkö suunniteltu hanke uusiutuvien syöttöjen esikäsittely-yksikön rakentamisesta Porvoo öljynjalostamolle ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA-menettely). Hankkeesta vastaava on toimittanut ELY-keskukselle YVA-lain 12 §:n ja YVA-asetuksen 1 §:n edellyttämät tiedot hankkeesta 1.2.2019 ja 15.4.2019.

ELY-KESKUKSEN RATKAISU

Hankkeesta vastaava Neste Oyj:n "Esikäsittely-yksikön rakentaminen Neste Oyj:n öljynjalostamolle"-hankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017) mukaista arviointimenettelyä.

Hankkeen ja sen ympäristövaikutusten kuvaus sekä asian käsittely ja ELY-keskuksen ratkaisun perustelut on esitetty seuraavissa kappaleissa.

HANKKEESTA VASTAAVAN TOIMITTAMAT TIEDOT

Hankkeen yleiskuvaus

Esikäsittely-yksikkö rakennetaan biopohjaisten syöttöaineiden käsittelemiseksi öljynjalostamon prosessiin sopiviksi. Yksikön kapasiteetti on 200 000 t vuodessa. Uusi yksikkö ei muuta jalostamon tuotantokapasiteettia, vaan biopohjaiset syöttöaineet korvaavat noin 40–50 % laitoksen krakkausyksikössä käytettävästä fossiilista alkuperää olevasta lisäsyötöstä.

Uusiutuvien syöttöaineiden esikäsittelyprosesseissa käytettävän vedyn määrä ja katalyytit eivät muutu jalostamolla nykyisin käytettävistä.

Esikäsittely-yksikössä syntyvät hapankaasut ja -vedet sekä kiinteät jätteet käsitellään osana jalostamon nykyisiä prosesseja ja käsittelymenettelyitä. Uusiutuvien syöttöjen esikäsittelyssä tarvittava lämpöenergia tuotetaan uudella 4 MW:n kuumaöljyuunilla, jonka polttoaineena on polttokaasu.

Hankkeen sijainti ja ympäristön tila hankkeen vaikutusalueella

Kilpilahden teollisuusalueen etäisyys Porvoon keskustaan on noin 12 kilometriä. Nyt suunniteltu esikäsittely-yksikkö sijoittuu teollisuusalueen pohjoisosaan, ja lähin pysyvä asutus on Nybyn alueella yli puoli kilometriä laitosalueesta luoteeseen. Lähimmät loma-asunnot sijaitsevat Illvaridenin saarella noin 350 metriä laitosalueesta koilliseen.

Hankealueen läheisyydessä tai liikennereittien varrella ei ole herkkiä tai häiriintyviä kohteita, kuten päiväkoteja, kouluja tai sairaaloita.

Hankkeen ympäristövaikutukset ja esitys niiden lieventämistoimista

Esikäsittely-yksikön toiminnalla ei hakijan arvion mukaan ole vaikutusta ympäristön häiriintyvien kohteiden melutasoon. Selvityksen mukaan öljynjalostamon ympäristöluvan lupamääräyksen 27. mukaiset melun raja-arvot (päiväaikaan 55 dB_{L_{Aeq}} ja yöaikaan 50 dB_{L_{Aeq}}) eivät ylitä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa esikäsittely-yksikön ollessa toiminnassa. Melun vaimentaminen otetaan huomioon yksikön suunnittelussa. Lähimmät asuintalot sijaitsevat yksiköstä yli 500 metrin etäisyydellä, ääntä vaimentavan metsäalueen ja meluvallin takana. Myöskään jalostamoalueen liikennemäärät eivät muutu merkittävästi uuden toiminnan myötä, joten liikenteen meluvaikutukset eivät lisäänty.

Uuden kuumaöljyuunin vuotuiset ilmapäästöt ja rikkidioksidin ja typen oksidien osalta myös niiden osuudet koko öljynjalostamon vastaavista kokonaispäästöistä on esitetty alla olevassa taulukossa. Uunin toiminnasta ei aiheudu hiukkaspäästöjä ilmaan.

Yhdiste	Päästö (kg/a)	Osuus kokonaispäästöistä (%)
rikkidioksidi (SO ₂)	500	0,01
typen oksidit (NO _x)	4 000	0,20
hiilidioksidi (CO ₂)	6 500	–
hiilimonoksidi (CO per Nm ³ , 3% O ₂)	< 0,0001	–

Biopohjainen raaka-aine käsitellään suljetussa prosessissa, jolloin hajuhaittoja ei aiheudu. Hajuhaittojen ehkäiseminen otetaan huomioon myös yksikön muussa suunnittelussa.

Esikäsittely-yksikön jätevedet esikäsitellään fenolisten yhdisteiden osalta erillisessä uudessa vesienkäsittelyprosessissa, minkä jälkeen vedet

ohjataan olemassa olevalle jätevedenpuhdistamolle. Jalostamotoiminnan kokonaispäästöt vesiin eivät kasva siten, että öljynjalostamon ympäristöluvan päästöraja-arvot ylittyisivät minkään mitattavan yhdisteen tai muuttujan kohdalla. Jäähdytysveden otto merestä ei lisääny uuden yksikön toiminnan seurauksena.

Jätehuollon osalta uusi esikäsittely-yksikkö liitetään osaksi koko jalostamon jätehuoltoa, joka on järjestetty voimassa olevan ympäristölupa-päätöksen mukaisesti. Jätehuolto järjestetään siten, ettei jätteistä tai jätehuollosta aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Uudessa yksikössä syntyy vastaavia tavanomaisia ja vaarallisia jätteitä, kuin nykyisissä uusiutuvien tuotteiden yksiköissä. Uudessa jäteveden esikäsittelyvaiheessa syntyy rejektiä, jonka arvioidaan olevan vaaralliseksi jätteeksi luokiteltavaa. Määräksi on arvioitu noin 5 t/a, kun koko jalostamon toiminnasta syntyy 17 600 t vaarallista jätettä vuodessa.

Hanke sijoittuu Kilpilahden laajalle teollisuusalueelle, jossa on kookkaita teollisia rakenteita. Hankkeessa rakennettavien uusien rakennelmien muodostama näkymä avautuu vain suljetulle prosessialueelle. Uuden uunin piippu on korkein suunnitteilla oleva rakenne (70 m), ja se myös näkyy hankealueen ympäristöön. Alueella on kuitenkin noin 20 erilaista piippua, joista osa on tätä korkeampia. Hankkeella ei siis ole merkittäviä maisemavaikutuksia hankealueen ympäristöön.

ASIAN KÄSITTELY

Viranomaisten kuuleminen

Uudenmaan ELY-keskus on 18.4.2019 pyytänyt Porvoon kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisten kannanottoja YVA-menettelyn tarpeellisuudesta hankkeessa.

Sekä Porvoon kaupungin terveydensuojeluviranomainen (17.5.2019) että ympäristönsuojeluviranomainen (31.5.2019) ovat katsoneet lausunnoissaan, ettei YVA-menettelyn soveltaminen hankkeeseen YVA-lain hankeluettelon tai yksittäistapausharkinnan perusteella ole tarpeellista.

Hankkeesta vastaavan kuuleminen

Hankkeesta vastaavalta on 3.6.2019 pyydetty vastinetta lausuntoihin. Neste Oyj ilmoitti 10.6., ettei sillä ole huomautettavaa viranomaisten lausuntojen johdosta.

ELY-KESKUKSEN RATKAISUN PERUSTELUT

Hankkeen todennäköiset merkittävät ympäristövaikutukset

Neste Oyj:n hankkeella ei Uudenmaan ELY-keskuksen arvion mukaan todennäköisesti ole merkittäviä ympäristövaikutuksia laitosalueen ulkopuolella, mutta sillä saattaa olla vähäisiä melu- ja ilmanlaatuvaikutuksia hankealueen läheisyydessä.

YVA-menettelyn soveltaminen hankeluettelon perusteella

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä edellyttävät sellaiset hankkeet ja niiden muutokset, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia (YVA-laki 3.1. §). Hankkeet, joihin sovelletaan aina arviointimenettelyä, on määritelty YVA-lain liitteenä 1 olevassa hankeluettelossa.

YVA-lain hankeluettelon kohdan 6) kemianteollisuus, alakohdan d) mukaan YVA-menettelyä sovelletaan toimintaan "laitokset, joissa valmistetaan tai tuotetaan teollisessa mittakaavassa bioetanolia tai bioöljyä". Nyt käsiteltävässä Neste Oyj:n hankkeessa kyseessä on olemassa olevan öljynjalostamon toimintaan liittyvä esikäsittely-yksikkö, jossa käsiteltäviä biopohjaisia syöttöjä hyödynnetään laitoksen biodieselin tuotannossa. Näin ollen ei voida katsoa, että Neste Oyj:n hankkeen mukainen esikäsittely-yksikkö täyttäisi laitoksen määritelmän, vaan on tätä huomattavasti rajatumpi toiminto. Esikäsittely-yksikkö on osa laajempaa tuotantoprosessia, eikä pystyisi itsessään valmistamaan tai tuottamaan bioetanolia tai bioöljyä. Hanke ei siis ole YVA-velvollinen YVA-lain hankeluettelon alakohdan 6 d) tai kohdan 12), kooltaan hankeluettelon hankkeita vastaavat hankkeiden muutokset, perusteella.

Edellä esitetyn perusteella YVA-menettely ei hankkeen kohdalla ole tarpeen YVA-lain liitteen 1. hankeluettelon perusteella.

YVA-menettelyn soveltaminen yksittäistapausharkinnan perusteella

Arviointimenettelyä sovelletaan yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin YVA-lain 3.1. §:ssä tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Päätöksenteossa otetaan lisäksi huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään YVA-lain liitteessä 2 ja YVA-asetuksen 2 §:ssä (YVA-laki 3 § 3 mom.).

Hankkeen ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne sekä haittojen välttämisen- ja ehkäisemistoimenpiteet

Esikäsittely-yksikkö on suhteellisen pieni osa laajan öljynjalostamoalueen toimintaa. Hankkeella saattaa olla vähäisiä melu- ja ilmanlaatuvaikutuksia hankealueen välittömässä läheisyydessä. Esikäsittely-yksikön toiminnasta syntyy toiminnanharjoittajan selvityksen mukaan ääntä ja kuumaöljyuunin käytöstä ilmanlaatuvaikutuksia, jotka eivät kuitenkaan ole merkittäviä. Käsiteltävien uusiutuvien syöttöjen kierto on suljettu, joten hajuhaittoja ei tämän vuoksi todennäköisesti synny.

Selvitysten mukaan myöskään vaikutukset esikäsittely-yksikön puhdistettujen jätevesien laatuun ja vastaanottavan vesistön vedenlaatuun eivät ole merkittäviä ja ovat lieventämistoimenpiteillä hallittavissa.

Jätevesien laatu ja päästöt vesistöön pysyvät öljynjalostamon ympäristölupien sallimissa rajoissa kaikkien mitattavien muuttujien osalta. Fenoliset yhdisteet tullaan poistamaan useita menetelmiä soveltamalla, jotta saavutetaan riittävä pitoisuusalenema kaikissa vaihtelevissa tilanteissa.

Kuljetusliikenteen määrä alueelle ei lisäännä uuden yksikön rakentamisen myötä, koska yksikön toiminnalla korvataan olemassa olevaa toimintaa. Tällöin myöskään lähialueiden liikennehaitat eivät lisäännä hankkeen toteuttamisen seurauksena.

Hankkeen vaikutukset lähialueiden asukkaiden viihtyvyyteen ja terveyteen eivät todennäköisesti ole merkittäviä. Lähin vakituinen asutus sijaitsee yli 500 metrin etäisyydellä metsäalueen ja meluvallin takana ja lähin loma-asutus noin 350 metrin etäisyydellä uudesta esikäsitteily-yksiköstä. Yksikön toiminnasta ei selvityksen mukaan aiheudu sellaista ääntä, hajua tai muuta häiriötä, että sillä olisi merkittäviä ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia laitosalueen ulkopuolelle. Uusi yksikkö rakennetaan teollisuusalueelle, josta ei ole näkymäyhteyttä lähiasutukseen muuten kuin rakennettavan uunin piipun osalta, joten hankkeella ei ole merkittäviä maisema-vaikutuksia, jotka aiheuttaisivat viihtyvyyden vähenemistä.

Hankkeen yhteisvaikutukset lähialueen muiden hankkeiden kanssa eivät arvion mukaan ole merkittäviä. Yhteisvaikutuksia voi syntyä lähinnä Neste Oyj:n Kilpilahden öljynjalostamon muun toiminnan kanssa. Selvityksen mukaan toiminnasta ei kuitenkaan aiheudu merkittäviä melu-, ilmanlaatu-, maisema- tai vesistövaikutuksia, jotka voisivat aiheuttaa haitallisia yhteisvaikutuksia öljynjalostamon kokonaistoiminnan kanssa.

Hankkeen haittojen lieventämistoimenpiteitä on esitetty riittävästi.

Johtopäätelmät

Hanke ei edellytä YVA-menettelyn käynnistämistä yksittäistapausharkinnan perusteella. Hankkeesta esitetyn aineiston mukaan esikäsitteily-yksikön toiminnasta ei, myös haittojen lieventämistoimet huomioiden, aiheudu sellaisia merkittäviä ympäristövaikutuksia, jotka olisivat erotettavissa öljynjalostamon muun toiminnan vaikutuksista, ja jotka aiheuttaisivat merkittävää haittaa lähiympäristössä. Näin ollen on ilmeistä, ettei hankkeesta aiheudu sen sijainti, ominaisuudet ja vaikutusten luonne huomioiden sellaisia merkittäviä ympäristövaikutuksia, jotka olisivat rinnastettavissa YVA-lain 3 §:n 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin.

SELVILLÄOLOVELVOLLISUUS

Vaikka hankkeeseen ei sovellettaisi arviointimenettelyä, on hankkeesta vastaavan sen lisäksi, mitä erikseen säädetään, oltava riittävästi selvillä hankkeensa ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää (YVA-laki 31 §).

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-laki 252/2017): 3, 11, 12, 13, 31 ja 37 § sekä liitteet 1 ja 2.

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-asetus 277/2017): 1 ja 2 §.

MUUTOKSENHAKU

Hankkeesta vastaavan muutoksenhakuoikeus

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Muiden tahojen muutoksenhakuoikeus

Se, jolla on oikeus hakea muutosta hanketta koskevaan lupapäätökseen saa samassa yhteydessä hakea muutosta tähän päätökseen, jolla on katsottu, ettei ympäristövaikutusten arviointimenettely ole tarpeen. (YVA-laki 37 § 2 momentti).

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Tämä päätös lähetetään saantitodistuksella hankkeesta vastaavalle. Päätöksestä kuulutetaan Porvoon kaupungin virallisella ilmoitustaululla.

Päätös julkaistaan sähköisesti Uudenmaan ELY-keskuksen internetsivuilla www.ymparisto.fi (→ Asiointi, luvat ja ympäristövaikutusten arviointi → Ympäristövaikutusten arviointi → YVA-päätökset → Uudenmaan ELY-keskus).

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty. Asian on ratkaissut Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen johtaja Satu Pääkkönen ja esitellyt ylitarkastaja Erika Heikkinen.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

Porvoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Porvoon kaupungin terveydensuojeluviranomainen

Tämä asiakirja UUELY/1537/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/1537/2019 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Pääkkönen Satu 14.06.2019 12:26

Esittelijä Heikkinen Erika 14.06.2019 12:20

Valitusviranomainen

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on toimitettava Helsingin hallinto-oikeudelle viimeistään kolmantenkymmenentenä (30) päivänä päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Jos kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Tavallisen kirjeen katsotaan tulleen vastaanottajan tietoon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin muutosta haetaan, mitä muutoksia vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteilla muutosta vaaditaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi, osoite ja puhelinnumero. Valituskirjelmä on valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus päätöksen tiedoksisaantipäivästä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituksen toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Sen voi omalla vastuulla lähettää myös postitse tai toimittaa lähetin välityksellä. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä viraston aukioloaikana.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Helsingin hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 260 €. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Maksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että tästä päätöksestä perittävän maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa tämän päätöksen antamispäivästä.

Helsingin hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI

Asiakaspalvelu/kirjaamo p. 029 56 42069 (ma-pe klo 12.00-15.00)

Puhelinvaihte: 029 56 42000

Faksi: 029 56 42079, **Sähköposti:** helsinki.hao@oikeus.fi, **Aukioloaika:** klo 8.00-16.15